

Дзюба Л.Г.

аспірант,

*Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка*

ІНФОРМАТИЧНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ В СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ОЗНАЙОМЛЕННЯ УЧНІВ З ІКТ

Інформаційне суспільство вимагає від освіти швидкої систематизації та структуризації відповідно до потреб сучасності. Тому одним з найважливіших кроків у модернізації початкової освіти є підготовка фахівців, здатних на відповідному рівні ознайомити молодших школярів з інформаційно-комунікаційними технологіями, ґрунтовно використовувати надбання новітніх педагогічних технологій та якісно впливати на розвиток підростаючого покоління. Початковій освіті потрібні вчителі здатні розвиватися у професійній галузі, перекваліфікуватися, набути будь-яких необхідних додаткових вмінь та навичок. Тобто основою метою підготовки освітніх кадрів є формування всебічно-розвиненої особистості, адаптованої до новітніх стандартів та нормативних вимог, здатної орієнтуватися у інформаційному просторі. Доцільне застосування інформаційно-комунікаційних технологій у початковій школі вимагає від майбутнього вчителя ґрунтовної підготовки у галузі ІКТ. На передній план виходять компетентності вчителів, які сприяють становленню вчителя в інформаційному суспільстві. Однією з найважливіших компетентностей в сучасній освіті стає інформатична як складова професійної підготовки майбутніх вчителів початкової школи.

Тому необхідним є дослідження інформатичних компетентностей у системі формування готовності майбутніх вчителів початкової школи до ознайомлення учнів з інформаційно-комунікаційними технологіями.

Метою статті є аналіз інформатичних компетентностей в системі формування готовності майбутніх вчителів до ознайомлення з ІКТ в початкових класах.

Дослідниця О.Я. Савченко [2] виділяє три види компетентностей: ключова, предметна та професійна.

Ключова компетентність – здатність, що надає можливість індивідууму інтегруватись у суспільство, є вигідною як для кожної

особистості, так і для суспільства в цілому, сприяє постійному вдосконаленню знань і навичок відповідно до потреб часу [2].

Предметна компетентність – це сукупність знань, умінь і навичок, ставлень і характерних якостей, що дає змогу автономно використовувати певні дії в межах конкретного предмета для розв'язання навчальної проблеми [2].

Професійна компетентність – інтегрована здатність особистості, яка охоплює ціннісно-сміслові орієнтації, знання. Навички, ставлення, що зумовлені досвідом її діяльності в певній соціально й особистісно значущій сфері [2].

Інформатичні компетентності можна означити як структурований обсяг знань, умінь і навичок сприйняття, перетворення, передачі, використання та передачі інформації у різних галузях суспільства та середовища для ґрунтовної фахової реалізації.

Швидкі темпи розвитку ІКТ і відповідні перебудови у суспільстві сприяють тому, що дітей з усіх боків оточує інформаційне середовище, інформаційні процеси і вони розпочинають ознайомлення з комп'ютером та інформаційними технологіями у ранньому віці [3]. Це вимагає від шкільного середовища та зокрема вчителя початкових класів надання дітям базових знань в галузі ІКТ як підґрунтя для подальшої їх реалізації в інформаційному середовищі.

Одним з основних завдань вчителя в сучасній початковій ланці освіти стає навчити школярів швидко та дієво орієнтуватися в інформаційному просторі, доцільно добирати інформацію та структурувати її.

Інформатичні компетентності вчителів початкової школи визначаються як специфічний вид структуризації теоретичних, практичних та методологічних предметно-спеціальних знань в галузі інформаційно-комунікаційних технологій, що дозволяють приймати дієві кроки в професійно-педагогічній діяльності, передбачаючи зміни сучасних тенденцій [1]. Та інформаційні компетентності передбачають не лише якісну інформатичну підготовку, а й поєднання її з сучасними педагогічними технологіями та психолого-педагогічними особливостями роботи з молодшими школярами.

Аналіз науково-педагогічної літератури та практичної діяльності вчителів початкової школи дозволяє виділити такі рівні сформованості інформаційної компетентності:

- рівень сприйняття інформації ;
- рівень аналізу інформації;
- рівень систематизації інформації;
- творчо-діяльнісний рівень.

Основними технологічними складовими формування інформатичних компетентностей в галузі ІКТ є:

- робота з графічною інформацією;
- використання аудіо-та відеоматеріалів;
- використання мультимедійних засобів навчання;
- застосування комп'ютерних тестових програм;
- застосування ІКТ у педагогічній та організаційній діяльності.

Отже, формування інформатичних компетентностей майбутніх вчителів початкової школи у контексті формування готовності до ознайомлення з ІКТ вимагає комплексної підготовки протягом всього навчального процесу в вищому навчальному закладі, включає в себе взаємодію засобів, методів та форм організації навчального процесу. Під час підготовки вчителя початкових класів у вищі інформаційні компетентності можуть проявляється в умінні творчо мислити і передбачають наявність аналітичних, прогностичних якостей в переробці і засвоєнні інформаційних потоків в межах професійної діяльності. Інформатичні компетентності включають в себе такі необхідні складові як інформаційна культура, інформаційна грамотність, логічне мислення, здатність до індуктивних та дедуктивних дій.

Список використаних джерел:

1. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: Навчальний посібник. / За редакцією І.А. Зязюна, О.М. Пехоти. – К. : Видавництво А.С.К., 2003.– 240 с.
2. Савченко О.Я. Дидактика початкової освіти: підручн. / О.Я. Савченко. – К. : Грамота, 2012. – 504 с.
3. Смирнова-Трибульская Е.Н. Основы формирования информатических компетентностей учителей в области дистанционного обучения. Монография / Е.Н. Смирнова-Трибульская. – Херсон : Айлант, 2007. – 704 с. : илл.